

มังงะ คลาสสิก

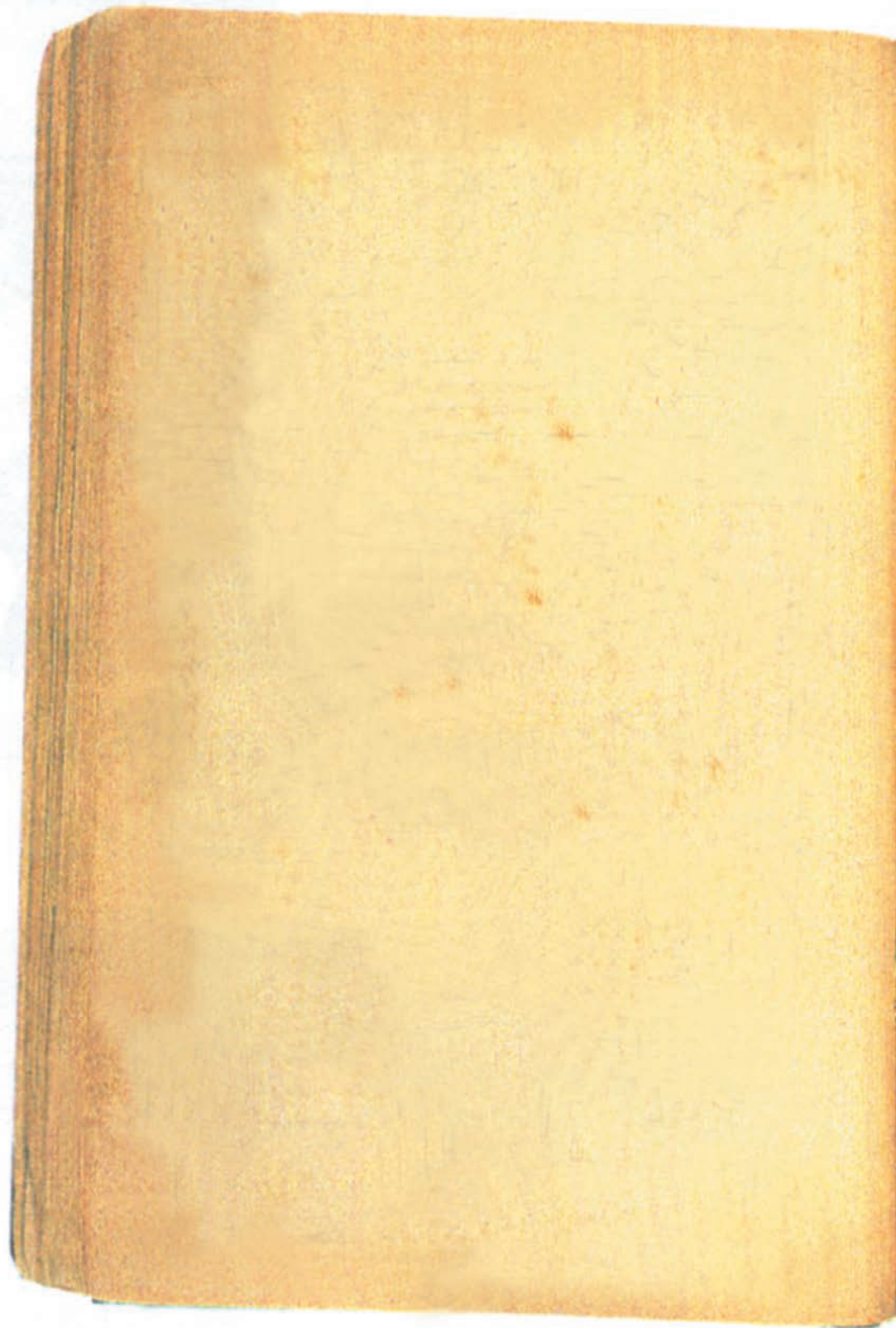
นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์

manga

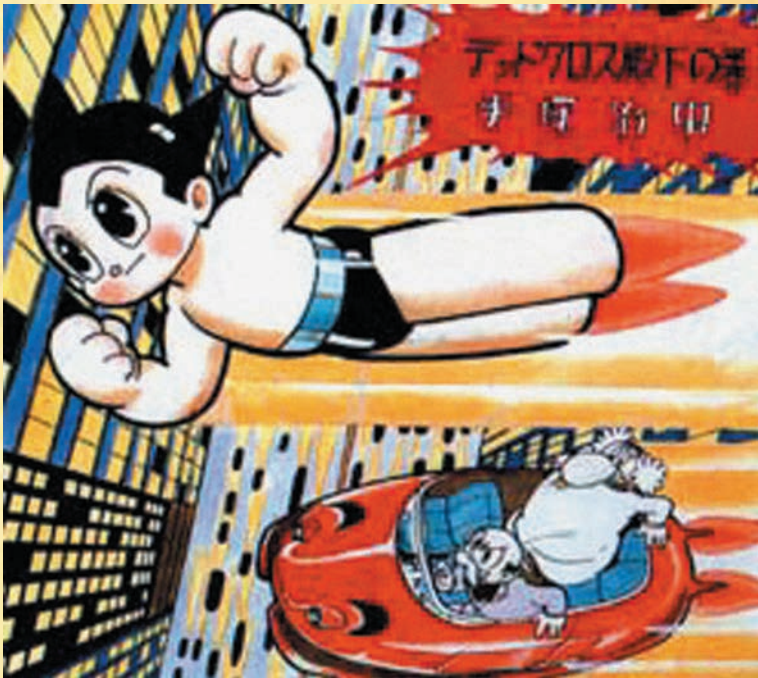
รวมสุดยอดการ์ตูนญี่ปุ่น
เอกลักษณ์ลายเส้น และเนื้อเรื่อง
ที่ครองใจแฟนนักอ่านทุกเพศทุกวัย

มังงะ คลาสสิก

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน 2550

ชุดสารคดี

มังงะ คลาสสิก • นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กุมภาพันธ์ 2550

ราคา 170 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์.น.พ.

มังงะ คลาสสิก. กรุงเทพฯ : มติชน, 2550.

232 หน้า : ภาพประกอบ.

1. การ์ตูนญี่ปุ่น I. ชื่อเรื่อง

741.52

ISBN 978 - 974 - 323 - 904 - 5

- ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : สุชาติ ศรีสววรรณ • ผู้ช่วยผู้จัดการสำนักพิมพ์ : ประยงค์ คงเมือง
- บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ ภูนปาน • บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : ศิริพงษ์ วิทย์วิโรจน์
- หัวหน้ากองบรรณาธิการ : กิตติวรรณ เจริญวิเศษ • ผู้ช่วยบรรณาธิการ : พัลลภ สามสี
- พิสูจน์อักษร : ชัยรัตน์ เลิศรัตนพร • คอมพิวเตอร์กราฟิก : สำราญ สังขะมณี
- ออกแบบปก-ศิลปกรรม : ประภาพร ประเสริฐโสภา • ประชาสัมพันธ์ : จิตวิมล มาโนชญัติน

สำนักพิมพ์มติชน • www.matchonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1335 โทรสาร 0-2589-5818

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์สี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2400-2402

พิมพ์สี : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด 27/1 หมู่ 5 ถนนสุขาประชาสรรค์ 2 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2584-2133, 0-2582-0596 โทรสาร 0-2582-0597

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3305, 3306 โทรสาร 0-2580-0558

Matchon Publishing House a division of Matchon Public Co.,Ltd. 12 Tethsabannaruean Rd, Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	7
เสมือนหนึ่งคำนำ	9
เจ้าหนูปรมาณู	25
เดอะสก็ลแมน (1) เมตามอร์โฟซิส	33
เดอะสก็ลแมน (2) ฟรานซ์ คาฟคา	41
เดอะสก็ลแมน (3) อินเตอร์เมตามอร์โฟซิส	49
เดอะสก็ลแมน (4) ก่อนจะถึงไอ้มดแดง	57
Masked Riders Spirits	65
Lone Wolf and Cub ซามูไรพ่อลูกอ่อน	73
Yu-Gi-Oh! เกมกลคนอัจฉริยะ	79
Shaman King ราชนย์แห่งภูต	85
Naruto นินจาคาถา อู้ ไฮ เฮะ	93
ONEPIECE	101
DEATH NOTE	109

Hellsing	117
วนาแห่งเงือก	125
ยอดนักสืบจิ๋วโคนัน	131
Chobits (1) โลลิตคอน	137
Chobits (2) เพอร์โซคอม	145
Chobits (3) เครื่องแบบ, ความรัก และความฟุ่มเฟือย	153
ซีโนโทรี วิหคเพลิง (1) ภาคสงครามสามแผ่นดินและภาครุ่งอรุณ	161
ซีโนโทรี วิหคเพลิง (2) ภาคอนาคต	169
ซีโนโทรี วิหคเพลิง (3) ภาคยามาโตะและภาคอวกาศ	175
ซีโนโทรี วิหคเพลิง (4) ภาคไฮโอ	181
Ghost in the Shell : Man-Machine Interface (1) Existentialism	187
Ghost in the Shell : Man-Machine Interface (2) Bioethics	195
Ghost in the Shell : Man-Machine Interface (3) การค้าอวัยวะ	203
GALAXY EXPRESS 999 ตอนที่ 1 ข้างวางรถไฟ	211
GALAXY EXPRESS 999 ตอนที่ 2 ขบวนรถไฟ	217
CYBORG 009	225

คำนำสำนักพิมพ์

ลักษณะของ “มังงะ” แตกต่างอย่างยิ่งกับหนังสือนิยายภาพ

หรือหนังสือนิทานประกอบภาพ เพราะมังงะมีเรื่องของการ์ตูน และการฟังพอๆ กับการอ่าน ใช้เทคนิคการตัดต่อมุมมองแบบกล้องภาพยนตร์ ตาของการ์ตูนที่มีขนาดใหญ่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกของตัวละครได้จากดวงตา) และคำบรรยายเสียงของภาพ ทำให้อ่านได้เร็ว บางครั้งไม่จำเป็นต้องอ่านคำบรรยายในบอลลูนเลยด้วยซ้ำ ก็ยังสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องเกือบทั้งหมด ซึ่งนี่คือเอกลักษณ์ของ “มังงะ” ที่แตกต่างอย่างยิ่งกับการ์ตูนของดิสนีย์ หรือการ์ตูนของประเทศไหนๆ

นอกจากนี้สิ่งหนึ่งที่มีเฉพาะใน “มังงะ” นั่นก็คือ ปรัชญาบางอย่างที่แฝงซ่อนอยู่ในเนื้อหา บางครั้งก็เลยเกิดจากศีลธรรมขั้นพื้นฐานถึงขั้นตั้งคำถามกับพระเจ้า และจักรวาล

แม้เนื้อหาจะหนักหน่วง แต่ฝีมือการผูกเรื่องและลายเส้นการ์ตูน กลับทำให้เรื่องเหล่านี้เบาลง และซึมซับผ่านเยาวชนนักอ่านไปอย่างไม่รู้ตัว

หรือไม่ว่าจะเป็นเรื่อง “เซ็กซ์” มังงะก็หยิบเอามาพูดถึงได้

อย่างนวนิยาย ไม่ลามก และล้าเส้นศีลธรรมจนถึงขั้นต้องติดเรต

“มังงะ” ทุกเรื่องที่นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ ยกมาเขียนวิเคราะห์ทั้งในแง่เนื้อหา ที่มา และผลทางด้านจิตวิทยาที่รองรับหนักแน่นอยู่ในเนื้อเรื่องอย่างมีเหตุมีผล

หลายเรื่องผ่านกาลเวลามาอย่างอมตะขึ้นชั้นคลาสสิกแท้จริงไปแล้ว แต่บางเรื่องก็เพิ่งได้รับความนิยมอย่างเหลือเชื่อในช่วงข้ามคืน ด้วยเนื้อหา ลายเส้น การเล่าเรื่องที่เทียบชั้นมังงะ คลาสสิกที่เกิดขึ้นมาก่อนได้อย่างสบาย

ที่เรียกว่า “มังงะ คลาสสิก” นั้น มิใช่วัดจากความเก่า เพราะบางเรื่องเก่าก็ไม่คลาสสิก ส่วนบางเรื่องใหม่เยี่ยมแต่กลับคลาสสิกทันที

“คลาสสิก” จึงน่าจะเป็นความร่วมมือสมัย ความสมบูรณ์แบบและความนิยมอันล้นหลามของเหล่าสาวกมังงะทั่วโลก

เดี๋ยวนี้จะวัดความนิยมของ “มังงะ” และ “อะนิเมะ” นั้นไม่ยากเลย ให้สังเกตจากกลุ่มที่นิยมแต่งกายเลียนแบบตัวการ์ตูนที่เรียกว่า “Cosplay” ได้เลย เพราะกลุ่มเหล่านี้มีอยู่ทั่วโลก และคลั่งไคล้จริง

มังงะ ที่นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ หยิบยกมาในเล่มนี้ ก็ล้วนแต่เป็นที่นิยมของสาวกคอสเพลย์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น Chobits, นารูโตะ, ดรากอนบอล, อะตอม, ไอ้มดแดง, ซาเมนดิง, เดธโน้ต ฯลฯ

เชิญผู้อ่านเข้าสู่โลกของมังงะที่สุดแสนคลาสสิกในมุมมองของนักวิจารณ์การ์ตูนมือหนึ่งของไทย

สำนักพิมพ์มติชน

เสมือนหนึ่งคำนำ

คุณเริ่มสนใจการดูหนังตั้งแต่เมื่อไร

อ่านมาตั้งแต่เด็กครับ ที่จำความได้คือ เด็กก้าวหน้า กองหน้ารำเรง แล้วก็การ์ตูนของวอลท์ ดิสนีย์ฉบับภาษาไทยพิมพ์สี่สีทั้งเล่ม ขายเล่มละ 2 บาทเองในสมัยนั้น ได้มาก็อ่านทุกบรรทัด อ่านแล้วอ่านอีกจนกว่าฉบับใหม่จะออก จำได้ว่ามีการ์ตูนไทยให้อ่านด้วย แต่มักจะได้อ่านเรื่องละนิดละหน่อย ไม่ปะติดปะต่อที่มีวาสนาได้อ่านเกือบทุกเล่มคือ โกมินทร์กุมาร ของทวี วิษณุกร สมัยที่เรียน ป.4 มีซิสเตอร์มาขายนิตยสาร วีรกรรม เล่มละหกสลึงในห้องเรียน ก็ได้รู้จัก แต่ง แต่ง, บ๊ัก แดนนี่, แฟลช กอร์ดอน, ป๊อปปาย, ตงกา, เจ้าชายแวลเอนด์, ปอมกับเท็ดดี พอวีรกรรมเขารวมเล่มขายเล่มละ 8 บาท ก็รีบร่ำแม่ให้พาไปซื้อถึงสำนักพิมพ์สุดซอยเซนต์หลุยส์สมัยนั้น แม้ก็ใจดีพาไป ไม่รู้เหมือนกัน

ว่าแม่คิดยังไง โตมาอีกนิด พออ่านนิตยสารชัยพฤกษ์ได้ ก็เริ่มอ่าน การ์ตูนสี่สีที่หน้ากลาง ที่จำได้และประทับใจมากจนทุกวันนี้คือ มหาภารตยุทธ์ ทั้งหมดนี้เป็นความทรงจำเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ครับ

สำหรับหนังสือการ์ตูนนั้นเริ่มที่การ์ตูนโทรทัศน์ซึ่งเป็นการ์ตูน ญี่ปุ่น ได้แก่ สิงหน้อยเจ้าป่า และเจ้าหนูปรมาณู ก็มีวาสนาได้ดู ทุกตอน อีกเรื่องคือ เจ้าหนูลมกรด ฉายทุกวันเสาร์ตอนกลางวัน อันนี้ไม่ได้ดูเพราะต้องไปโรงเรียนคาทอลิกซึ่งเรียนวันเสาร์ แต่ถ้า ปิดเทอมก็จะได้ดู จำได้ว่าสนุกมาก ๆ อีกเรื่องที่ฉายตอนเย็นได้ ดูบ่อย ๆ เป็นการ์ตูนฝรั่งคือการผจญภัยของจอห์นนี่ เคเวสต์ แล้วก็ แนนอนครับ...ป้อปอ้าย

โตมาหน่อยก็ทอมกับเจอร์รี่ กว่าจะมีวาสนาดูการ์ตูนเรื่อง ยาวของดิสนีย์ เช่น สโนว์ไวท์ หรือแบมบี้ ในโรงหนังชั้นสองก็โต มากแล้ว ความประทับใจจึงยังอยู่ที่สิงหน้อยเจ้าป่า และเจ้าหนู ปรมาณูมากกว่า การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่องสำคัญคือพยัคฆ์ ร้าย 009 และหน้ากากเสือ เรื่องหลังนี้โหดสุดมันสุด ดูแล้วซาบซึ้ง หลายคนที่โตมาด้วยกันน่าจะเป็นพยานได้

ตอนผมยังเด็กไม่ค่อยได้อ่านการ์ตูนญี่ปุ่นมากนัก คงเพราะ มีตัวเลือกอื่นมากกว่า มาเริ่มอ่านการ์ตูนญี่ปุ่นจริงจังก็ตอนโตมาก พอสมควรแล้ว ที่ชอบมากและอ่านทุกเล่มคือ โดเรมอนของสำนัก พิมพ์มิตรไมตรี ที่อ่านแล้วตะลึงคือ ด็อกเตอร์สลัมป์ นี่ก็ไม่ถึงว่า การ์ตูนเรื่องหนึ่งจะบ้าบอคอแตกอ่านสนุกได้ขนาดนี้ พอมาเจอ รันมา 1/2 ก็รู้ว่าบ้าแล้ว การ์ตูนญี่ปุ่นมีไข่ของเล่นแล้ว แต่ทั้งบ้า ทั้งมัน ทั้งสนุกแล้วก็ลึกซึ้งมาก ยิ่งมาเจอ ซิตีฮันเตอร์ กับดราagoon บอลก็หายห่วง เลิกพูดกันเลยเรื่องคุณภาพของการ์ตูนญี่ปุ่น ต้อง

ยอมรับว่าสุดท้ายในทุกด้าน จำได้ว่าตอนที่ได้อู๋ หมัดเพชรฆาตดาวเหนือ ทางโทรทัศน์ครั้งแรกล่ะ ขี้กลัว “แกตายแล้ว” หลังจากที่เคยปล่อยหมัดดาวเหนือนั้นเด็ดขาด จากนั้นเกิดอะไรขึ้นในจอทีวีคงรู้ๆ กันอยู่แล้ว

การที่คุณเป็นแพทย์ มีส่วนเอื้อต่องานเขียนของคุณ มากน้อยแค่ไหน

การเรียนแพทย์ช่วยยังไงหรือ ผมไม่แน่ใจนะ ที่แน่ๆ คือ อาชีพแพทย์มันคงมากจนสามารถทำอะไรอย่างอื่นได้ เป็นความได้เปรียบทางสังคมและเชิงโครงสร้าง เป็นเรื่องจริงที่ปฏิเสธไม่ได้ การใช้ภาษาไทยคงไม่ได้มาจากการเรียนแพทย์ ผมได้ภาษาไทยมาจากครูชั้นประถมสองสามท่านซึ่งเปิดทางให้ผมรู้จักวรรณคดีไทยมากมาย คุณพ่อคุณแม่ก็สนับสนุนให้อ่านวรรณคดี เวลาอ่านหนังสือภาษาไทยของนักเขียนคนไหนแล้วรู้สึกว่าย่าน่ายเข้าใจง่ายก็แปลว่าภาษาไทยของท่านดีก็จะอ่านมากเป็นพิเศษ ส่วนเรื่องความคิดความอ่านก็คงไม่ได้จากการเรียนแพทย์ แต่ได้จากการเรียนจิตเวชศาสตร์มาก มิได้หมายถึงเรื่องฟรอยด์ เรื่องเปียเจต์ อะไรนั้นนะ แต่หมายถึงการคิดที่ไม่ติดอยู่ในกรอบมากจนเกินไป การคิดถึงความเป็นไปได้ในแง่มุมอื่นๆ ของชีวิต ความคิดแบบนี้ได้จากการเรียนการอ่านตำราจิตเวชศาสตร์สมัยเก่ามาก ย้ำว่าสมัยเก่านะครับ ตำราจิตเวชศาสตร์สมัยใหม่จะมีสภาพเป็นแพทย์แผนปัจจุบันมากซึ่งมีจุดอ่อนคือ เป็นองค์ความรู้ที่เป็นท่อนๆ ไม่ประสานกับอะไรอย่างอื่นในโลกเลย อย่างไรก็ตาม ผมคิดว่าผมก็เป็นคนหนึ่งที่ถูกข้อสอบปรนัยและระบบเอ็นทรานซ์ทำลายสมองจนถึงทุกวันนี้แหละครับ คือยังคิดอะไรเป็นท่อนๆ ไม่ปะติด

ปะต่ออยู่มาก อยากให้ยกเลิกข้อสอบปรนัยและระบบเอ็นทรานซ์
ให้เร็วยิ่งขึ้นนะครับ เพราะมันทำลายสมองเด็ก ๆ ของเราทุกวัน ๆ
น่าอนาถ

จากงานเขียน คุณอ้างอิงทฤษฎีของฟรอยด์บ่อยมาก เพราะ
คุณมองว่ามันมีพลังอธิบายสังคมได้ลึกกว่าทฤษฎีอื่นใช่ไหม

ผมถนัดเรื่องของฟรอยด์มากกว่าเพื่อน ก็เขียนเรื่องที่เรารู้
มากที่สุด อันนี้ต้องขอบพระคุณอาจารย์ทางจิตเวชศาสตร์รุ่นเก่า ๆ
ที่รู้เรื่องฟรอยด์มาก ท่านก็สอนเราดีด้วยครับ สอนแล้วรู้เรื่อง เห็น
ผู้ป่วยหลายรายเดินออกมาจากตำราของฟรอยด์ชัด ๆ นำประทับ
ใจมาก ก็ยอมรับว่าตนเองเชื่อว่าฟรอยด์ถูกมากกว่าผิด ย้านะ
ครับว่า ถูกมากกว่าผิด ที่ผิดก็มี แต่มีน้อย นักจิตวิทยารุ่นหลัง
นำฟรอยด์ไปแปลงมาก แต่อ่านแล้วก็ยังหนีฟรอยด์ไปไม่พ้น ลอง
ไปค้นงานเก่า ๆ ดู ผมอ้างเปียเจต์ และอีริคสัน บ่อยเหมือนกันนะ
ครับ เพราะเป็นสองคนที่มีแนวคิดต่างออกไปจากฟรอยด์อย่าง
สิ้นเชิง

คิดว่าเสน่ห์ของการ์ตูนอยู่ที่ตรงไหน

อยู่ที่ลายเส้นครับ สำหรับคนอื่นผมไม่แน่ใจ แต่เชื่อว่าส่วน
ใหญ่อยู่ที่ลายเส้น คนที่ชอบอ่านชอบดูการ์ตูนมักเป็นคนที่น่าสนใจ
ลายเส้นอยู่ก่อนแล้ว เห็นลายเส้นอะไรที่โหนกใหญ่ดูทุกที โดย
ส่วนตัวผมจะซื้อการ์ตูนอะไรอ่านก็ดูที่ลายเส้นก่อน สวยก็ซื้อ เนื้อ
เรื่องเป็นเรื่องรอง ลายเส้นของนักเขียนที่เราชอบมักให้ความรู้สึก
ดี ๆ เวลาได้อ่านได้ชม แพนการ์ตูนญี่ปุ่นทุกคนเห็นแค่ลายเส้นก็
รู้ว่าของใคร เส้นแบบนี้ของเท็ตซึกะ โอซามุ เส้นแบบนี้ของโกโช

อาโอยามา เส้นแบบนี้ของอาทริกา ไทริยามา เส้นแบบนี้ของโอโตโมะ คัตซึอิโร เส้นแบบนี้ของเท็ตซึโอะ ฮาระ ลายเส้นแบบนี้ของบุอิจิ เทราซาว่า เห็นแค่เส้นสายก็สุขใจจริงๆ ครับ

แต่ถ้าจะให้พูดถึงเสน่ห์ของการ์ตูนญี่ปุ่นโดยเฉพาะก็ต้องบอกว่ามีเสน่ห์ที่ความจริงจังครับ การ์ตูนญี่ปุ่นนั้นเป็นจริงเป็นจังมาก ต่อให้เป็นการ์ตูนบ๊อบคอบแต่ก็ออกแบบดีออกเตอร์สแลมป์ หรือ รันมา 1/2 ก็ยังตลกกันเอาจริงเอาจัง หากเป็นการ์ตูนญี่ปุ่นแอ็คชั่นยิ่งหายห่วง ไม่มีทางที่คนอ่านจะหายตอนจบกันได้ง่ายๆ พระเอกก็มีจุดอ่อน ผู้ร้ายก็มีความดี นางเอกมีทั้งดีทั้งชั่ว พวกตัวประกอบยิ่งแล้วใหญ่ไม่รู้ใครดีใครชั่ว เรามักจะทำนายชะตากรรมของตัวการ์ตูนญี่ปุ่นได้ยากว่าใครจะตายก่อน บางทีพระเอกนางเอกก็มีพฤติกรรมเยี่ยงวีรบุรุษ แต่บางเรื่องผู้ร้ายดูเจ๋งกว่ามาก นับเป็นพฤติกรรมของวีรบุรุษได้เช่นกัน ส่วนเสน่ห์ของการ์ตูนดิสนีย์คือความสวยงามและความแฮปปี้ ดุ้ยงั๊งๆ ก็แฮปปี้แน่นอน ก็ต้องยอมรับเรื่องความงามของแอนิเมชั่นของดิสนีย์ มาช่วงหลังทั้งดิรีมเวิร์กส์หรือพิกซาร์ก็มุ่งเน้นที่ความงามด้านภาพกันเป็นหลัก ก็ยอมรับว่าการ์ตูนฝรั่งในช่วงหลังน่าประทับใจมากกับความสวยงามของภาพที่ได้เห็น

เสน่ห์อีกข้อของการ์ตูนคือความเร็วในการเสพ การอ่านการ์ตูนเสียเวลาไม่มาก หมายถึงเวลาต่อเล่มนะครับ อ่านเวบเดียวจบ แต่ถ้าอ่านกันหลายเวบก็เสียเวลาเยอะเหมือนกัน ลองนึกดูง่ายๆ ว่า อ่านการ์ตูนญี่ปุ่นสักเล่มใช้เวลาไม่นานแล้วก็สนุกเร็ว แต่ถ้าอ่านขุนช้างขุนแผนหรือสามก๊กจะเสียเวลามากกว่าจะสนุก ตรงนี้คงเป็นเหตุให้เด็กๆ อ่านการ์ตูนญี่ปุ่นดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ์ตูนญี่ปุ่นนั้น วาดขึ้นด้วยมุกกล้องของภาพยนตร์ซะ

มาก ทำให้คนอ่านสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวมได้เร็ว โดยไม่ต้องเสียเวลาอ่านคำบรรยายหรือคำพูดในบัลลูนมากเกินไปด้วยซ้ำ ตรงนี้จะเรียกว่าเสน่ห์ของการ์ตูนก็ไม่น่าจะผิด แต่ก็ยังเป็นเสน่ห์ที่เคลือบข้อเสียเอาไว้พอสมควร ทำให้เด็กๆ ค่อนข้างฉาบฉวยในการเลือกเสพวรรณกรรม

ใครคือนักเขียนการ์ตูนในดวงใจและการ์ตูนเรื่องโปรด

ถามยาก เพราะชอบเยอะ เอาเป็นว่านักเขียนคนไหนที่เห็นผลงานของเขาแล้วก็ซื้อเลยแล้วกันนะครับ ไม่ต้องดูชื่อเรื่อง ไม่ต้องรู้เรื่องย่อ เห็นแค่ลายเส้นยังงี้ๆ ก็ต้องซื้อเก็บไว้ก่อน คนแรกก็เท็ตซึกะ โอซามุ ช่วงนี้วิบูลย์กิจกำลังทยอยพิมพ์งานคลาสสิกของท่านออกมาเรื่อยๆ นอกจากโอซามุ ก็อากิรา โทริยามา เจ้าของผลงานดราากอนบอล ฟูจิ เทราซาว่า เจ้าของผลงานคอบร้า เท้าไฟสายฟ้า พอแค่นี้ก่อนนะครับ สำหรับหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นแน่นอนว่า ถ้าเป็นผลงานของฮายาโอะ มิยาซากิ เจ้าของงานอย่าง Princess Mononoke และ Spirited Away ถ้าเห็นดีวีดีเรื่องไหนของเขาก็ให้ซื้อดูได้เลยครับ รับประกันได้ทั้งความงดงาม ความน่ารัก และความสนุก ยังงี้ๆ ก็ต้องยั่วว่าวอลท์ ดิสนีย์ก็เป็นศิลปินในดวงใจด้วยครับ

สำหรับการ์ตูนในดวงใจ ก็น่าจะเป็นประเภทอ่านแล้วอ่านอีก หรือดูแล้วดูอีกไม่รู้จำกี่เบือนะครับ ที่อ่านแล้วอ่านอีกก็คือด็อกเตอร์ สแลมป์และดราากอนบอล ผลงานของอากิรา โทริยาม่าทั้งคู่ครับ เรื่องแรกนั้นอ่านเอาสนุก ยังยืนยันว่าเป็นการ์ตูนที่บ้าสุดจริงๆ อ่านซ้ำก็ยังผลอกกิกๆ หลุดออกมาทุกๆ ที่จำมุขได้แล้ว ส่วนดราากอนบอลนั้น ผมถือว่าเป็นการ์ตูนผจญคุณธรรมครับ ชุนโกคุนั้นเป็น

บุคคลในอุดมคติ ชื่อสัตย์ กล้าหาญ อดทน ที่สำคัญคือทบไม่ล้ม
ทบลงไปกองที่ไรก็ลุกขึ้นใหม่ได้ทุกที น่าจะเทียบชั้นได้กับหน้า
กากเสือในอดีต ส่วนประเภทดูแล้วดูอีกไม่มีเบื่อคือ Prince of
Egypt ของดริมเวิร์กส์ คงเป็นเพราะผมชอบเรื่องราวของบัญญัติ
สิบประการอยู่ก่อนแล้ว พอมาพบการ์ตูนจริงจังและเพลงประกอบ
ไพเราะขนาดนี้ก็หลงใหล อีกเรื่องที่กำลังหลงรักหัวปักหัวปำคือ
Princess Mononoke เรื่องนี้สนุกเหลือเชื่อจริงๆ นะ อยากให้ทุกคน
ได้ดู อยากให้ฉายในโรงหนังให้หลายๆ คนได้ดูด้วยกัน

นอกจากเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการ์ตูนแล้ว

คุณสนใจศิลปะที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการด้านไหนบ้าง

แก้ตัวเรื่องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการ์ตูนได้มั๊ยครับ ผมไม่
คิดว่าตนเองเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญตัวจริงอยู่ที่นั่นครับ กลุ่มคนที่
กำลังผลักดันการ์ตูนไทยให้ยืนหยัดได้มันคง หากนักเขียนการ์ตูน
ไทยได้คนช่วยอัดฉีดกันจริงๆ ลึกๆ ที่ ทั้งหนังสือการ์ตูนหรือแอนิเมชัน
น่าจะไปได้เร็ว ศิลปะอื่นที่ผมสนใจก็เรื่องวาดรูปกับถ่ายรูปครับ

คุณมีพล็อตเรื่องการ์ตูนที่อยากเขียนเองบ้างไหม

ถ้าผมมีปัญญาเขียนก็จะเขียนการ์ตูนแนวต่อสู้ครับ ชอบ
อ่านอะไรก็เขียนอันนั้น โดยรวมๆ ผมคิดว่าการ์ตูนแนวต่อสู้สนุก
สุด เดิมจินตนาการได้มาก ที่สำคัญคือจริยธรรมมันคง การ์ตูน
แนวต่อสู้มักลงเอยที่ “ธรรมย่อมชนะอธรรม” หรือ “ทำดีได้ดี ทำชั่ว
ได้ชั่ว” ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานที่สังคมควรมีนะครับ ลองนึกภาพสังคม
ที่เด็กและเยาวชนเชื่อว่าทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วถึงจะได้ดีดูสิครับ คิด
ว่าเด็กเหล่านี้จะเป็นอย่างไร จากประสบการณ์ของผม เด็กและ

เขาวชนหลายคนเชื่อว่าการทำตามกฎหมายเป็นเรื่องชื้อป้อ พวกเขาคิดว่าใครๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกผู้ใหญ่ล้วนทำผิดกฎหมายทุกคน เพียงแต่ไม่ถูกจับก็เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นพวกเขาพร้อมที่จะทำผิดกฎหมายเป็นเรื่องธรรมดา อย่าให้ถูกจับเท่านั้นเอง

ในการเขียนวิจารณ์การ์ตูน ต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

ไม่รู้ครับ เอาเป็นว่าเมื่อผมเขียนถึงการตูนสักเรื่อง ผมมักคิดก่อนว่าผมได้ประโยชน์อะไรจากการอ่านหรือดูการ์ตูนเรื่องนั้น แล้วก็พยายามแบ่งปันสิ่งที่เราได้ให้คนอื่นบ้าง ตอนที่เริ่มเขียนหนังสือใหม่ๆ นั้น ผมกังวลเรื่องเด็กๆ อ่านการ์ตูนกันเยอะไป แล้วก็เลยหนังสือดีๆ จำนวนมากในโลก แต่เพราะยอมรับว่า ยังไงๆ พวกเด็กๆ เขาก็อ่านการ์ตูนโดยเฉพาะการ์ตูนญี่ปุ่นกันละเทะไปแล้ว ก็ไม่ควรปฏิเสธความจริง ผมก็เลยค้นหาประโยชน์ของการ์ตูนขึ้นมาคุยกัน คิดแค่นี้จริงๆ ครับ หลายคนนึกว่าผมอ่านการ์ตูนมากหรืออ่านตลอดเวลา ซึ่งไม่เป็นความจริง ผมอ่านหนังสืออย่างอื่นมากกว่า อ่านวรรณคดีมากที่สุด แต่ก็อย่างว่า อ่านหนังสืออื่นๆ ก็ไม่รู้จะไปคุยกับใคร อ่านการ์ตูนหาคนคุยด้วยง่ายกว่าเยอะ ยิ่งมีใครมาตำหนิการ์ตูนก็ยิ่งต้องอ่านให้แน่ใจว่าคนที่ตำหนิการ์ตูนได้อ่านการ์ตูนจริงหรือเปล่า แล้วก็พบว่าส่วนใหญ่มักไม่อ่าน แต่ตำหนิไปก่อน อันนี้ก็คิดว่าไม่ถูก ไม่ได้อ่านก็รีบตำหนิ มีหน้าซ้ำยังไปตำหนิของรักของหวงของเด็กๆ และเขาวชนยังไม่ถูก ยังไงๆ ก็ควรเฮโลไปกับพวกเด็กๆ และเขาวชนก่อน ดีไม่ดีจะได้ค่อยๆ คุยกัน มีเรื่องหนึ่งที่ผมคิดว่าผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มักไม่รู้ นั่นคือการตูนญี่ปุ่นแต่ละเรื่องมีแฟนนานูแฟนและสาวกเพียบ ถ้าคุณออกมาอัดการ์ตูนญี่ปุ่นสักเรื่อง คุณจะถูกล่มทุกที เรื่องนี้ตรงไปตรงมา

ครับ ไปว่าเพื่อนเขา เขาก็ต้องปกป้อง แต่จริงๆ แล้ว การดูหนังปุ๊บ
แต่ละเรื่องก็มีข้อดีอยู่ จริงๆ ก็น่าจะเอาข้อดีมาคุยกันก่อน

นักวิจารณ์การดูต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง

อ่านให้มาก อ่านการ์ตูนมากแต่ต้องอ่านหนังสืออื่นมากกว่า
ผมไม่มีคำแนะนำทางวิชาการที่ชัดเจน แต่ขอตั้งข้อสังเกตว่าตลาด
การ์ตูนนั้นใหญ่โตมาก แล้วทำไมมีคนวิจารณ์น้อยจัง ไม่ต้องเป็น
นักวิจารณ์ก็ได้ เอาแค่เขียนแนะนำก็ยังน้อย เทียบกับวงการหนัง
หรือดนตรี นักวิจารณ์มีน้อยแต่ก็ยังมีพอสมควร แต่คนเขียน
แนะนำมีมากกว่ามาก ซึ่งผมคิดว่าคนเขียนแนะนำก็สำคัญ ภาย
ไ้เวลาที่จำกัดและมีอะไรต่ออะไรให้เลือกเสพเลือกดูมากมาย เรา
ก็อยากได้คำแนะนำว่าน่าจะเสียเวลาไปดูหนังเรื่องอะไร หรือเสีย
เงินไปซื้อการ์ตูนเรื่องอะไรมาอ่าน ไม่ต้องวิจารณ์ก็ได้ แค่แนะนำ
ก็เอา ไม่งั้นเสี่ยงเสียเงินเสียเวลาเหมือนกัน

วิธีเขียนการ์ตูนให้มีเชิงและมีคุณค่า

เขียนแบบที่การ์ตูนญี่ปุ่นเขียนครับ คือไม่รู้อนาคต แล้วก็
จริงจังกับชีวิต ไม่รู้อนาคต หมายถึงไม่มีใครรู้ว่าเรื่องจะไปยังไงต่อ
เปลืองๆ คนเขียนยังไม่รู้เลย นักเขียนญี่ปุ่นหลายคนก็ยอมรับว่า
ตอนเริ่มเขียนเขายังไม่รู้ตอนจบเลย ชีวิตจะพาเขาไปเอง พระเอก
นางเอก ผู้ร้าย ตัวประกอบให้มีทั้งส่วนดีส่วนชั่ว กำหนดบุคลิก
แต่ละคนให้ชัดแล้วยึดไว้ให้มั่น ถ้าทำได้ คนอ่านจะชัดเจนว่าใครมี
ลักษณะนิสัยอย่างไร ก็จะผูกพันกับตัวละครได้เร็วแล้วก็แน่นแฟ้น
จบเล่ม จบตอน ก็คิดถึงว่าเขาจะเป็นอย่างไรต่อไป วางเล่มใหม่ก็
อยากรอ่านอีก จะเข้าใจมากขึ้นถ้านึกถึงการดูดิสนีย์ครับ เรารู้แต่

ต้นว่าใครดีใครร้ายและรู้แต่ต้นว่าจะจบอย่างไรทุกครั้งไป ถ้าจะ
ทำกันแบบนี้ ก็ต้องอาศัยภาพสวยเพลงเพราะเข้าว่า ซึ่งก็ต้องย้า
นะครับว่า ดิสนีย์เขาทำสำเร็จ เรื่องภาพสวยและเพลงเพราะจริงๆ

นอกจากเรื่องความบันเทิงแล้ว

การดูยังให้ประโยชน์อะไรบ้างในระดับโครงสร้าง

การดูเหมือนศิลปะภาพยนตร์ เป็นที่ระบายน้ำ ไข่ระบาย
ความเครียด ความอัดอั้นอย่างทีหนึ่งส่วนใหญ่ทำ แล้วก็ เป็น
จินตนาการร่วมของผู้คนในสังคมด้วย ลองนึกภาพตัวการ์ตูน
ผู้หญิงในการ์ตูนญี่ปุ่น ตาโตป๊องๆๆ ผมบลอนด์ หน้าแหลม ขา
ยาวเรียว เหมือนสาวญี่ปุ่นในข่าวต่างประเทศเสียทีไหน อีก
ตัวอย่างคือ ตัวการ์ตูนผู้ชายหน้าสวยในการ์ตูนญี่ปุ่น จะดูเหมือน
เด็กชายน่าทะนุถนอมเอาไว้ในอ้อมกอด อันนี้ก็จะช่วยให้กันอ่าน
หญิงสบายอกสบายใจและมีความสุขมาก เพราะผู้ชายหน้าสวย
ที่เรียกว่า Beautiful Boy เหล่านี้ไม่ใช่คู่แข่งของพวกเธอ มีหน้าซ้ำ
ยังต้องฟังฟังความอบอุ่นของพวกเธอด้วยซ้ำ การที่ผู้คนในสังคม
สามารถจินตนาการได้โดยอิสระ ย่อมทำให้สังคมรักษาตัวเองใน
สมดุลได้ โดยไม่ต้องเครียดกันเกินไป ก้าวร้าวมากนัก ก็ปลดปล่อย
ไปในการ์ตูนบ้าง หมกมุ่นทางเพศมากก็ระบายกับการ์ตูนได้

คุณคิดอย่างไรกับประเด็นที่ผู้ปกครองเป็นห่วงกันมาก

เรื่องการซึมซับตัวอย่างที่ไม่ดีจากการ์ตูน

เป็นได้ครับ ถ้าพ่อแม่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นไปไม่ได้ครับ
ถ้าพ่อแม่มีเวลาใกล้ชิดกับลูก ทฤษฎีเรื่องนี้ง่ายมาก พ่อแม่เป็นเสา
หลักของลูกๆ สำหรับการเลียนแบบอยู่แล้ว เลียนแบบทั้งบุคลิก

ภาพ ลักษณะท่าทาง ลักษณะนิสัย รวมทั้งศีลธรรมและจรรยา
ลูก ๆ จะใช้พ่อแม่เป็นต้นแบบก่อนเสมอ ที่เหลือจึงจะยึดดารา
นักร้อง นักกีฬา คุณครู เพื่อนหรือตัวละครในหนังเป็นต้นแบบ
ทั้งหมดนี้รวมกันเป็นบุคลิกภาพของเขาเอง ต้องคิดยั้งไว้ครับ เด็ก ๆ
จำเป็นต้องเลียนแบบใครต่อใครในสิ่งแวดล้อม เขาจึงจะกำหนดตัว
ของเขาเองได้ เป็นบุคคลอิสระที่เป็นตัวของตัวเอง การเลียนแบบ
หรือซึมซับอะไรที่ดีหรือไม่ดีจากการดูหนังจึงเป็นเรื่องที่ปกติและจำเป็น
แต่ทั้งหมดนั้นจะถูกนำไปรวมกับอะไรต่ออะไรที่เขาจะได้รับจาก
พ่อแม่ด้วย ผสมกันให้ได้เป็นบุคลิกของเขาเอง ถ้าพ่อแม่อยู่ใกล้
ชิดก็ไม่มีอะไรต้องห่วง แต่ถ้าพ่อแม่ปล่อยปละละเลยจึงน่าห่วง
ละครโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการดูหนังมีเยอะ และน่าห่วงกว่าการดู
เยอะครับ

วาทกรรมที่ฝังลงไปแล้วในสังคมคือ “การดูหนังไม่ดี” ซึ่ง
ไม่จริง ผมคิดว่าการดูหนังดี มีสาระมากมายในการดูหนัง
ที่ร่อนนักวิจารณ์เก่ง ๆ ขุดออกมาอธิบายให้เราฟัง ผมรู้ตัวว่าไม่เก่ง
พอ อยากให้การวิจารณ์การดูหนังดูเด็ดและลงลึกให้มาก ๆ ครับ
เพื่อว่ามีอะไรน่าสนใจมากกว่าหนังฮอลลีวูดเยอะ

หากเด็กถูกผู้ปกครองห้ามอ่านการ์ตูน เพราะมองว่า
เป็นกิจกรรมที่ไร้สาระ คุณจะบอกผู้ปกครองคนนั้นว่าอย่างไร

ก่อนอื่นผมเป็นผู้ปกครองนะครับ คือเห็นด้วยว่าเด็กอ่าน
การ์ตูนมากเกินไป เสียเวลาอ่านหนังสือดี ๆ อย่างอื่น แต่การ์ตูน
ก็เป็นเพื่อนของเขา รักเขาก็ต้องรักเพื่อนของเขาด้วย ค่าเพื่อนเขา
มีเรื่อง เพราะฉะนั้น ผมคงแนะนำให้คุณพ่อคุณแม่จัดการต่อว่า
ตรง ๆ ถ้าอยากให้เขาอ่านอย่างอื่น ตนเองก็ต้องอ่านเป็นแบบอย่าง

ถ้าในบ้านไม่ค่อยมีกิจกรรมทำร่วมกัน เรามีเวลาส่วนตัวมากจนอ่านการ์ตูนได้เกือบตลอดเวลา ก็ควรปรับกิจกรรมในบ้าน ขอให้คิดแบบนี้ครับ การ์ตูนกำลังทำหน้าที่เป็นเสาเข็มค้ำจุนบ้านหลังหนึ่งก็คือตัวเราเอง เราจะทุบเสาเข็มนี้ทิ้งตรงๆ โดยไม่หาอะไรอย่างอื่นมาทดแทนนั้นเป็นไปได้ หากทำได้ก็ฟังอยู่ดี การปรับพฤติกรรมใดๆ ล้วนต้องมีการวางแผนและการทดแทนทั้งนั้นครับ ไม่จำเพาะเรื่องการ์ตูนอย่างเดียว

ปัญหาของแวดวงการ์ตูนไทยในปัจจุบันคืออะไร

ความเห็นส่วนตัวนะ นอกจากเรื่องนักเขียนไทยยังไม่ได้รับการสนับสนุนแล้ว ก็น่าจะเป็นเรื่องกังวลกันมากเกินไปว่าจะเขียนการ์ตูนที่เป็นไทยได้อย่างไร ผมสังเกตว่ามักมีการติติงกันว่าลายเส้นไม่เป็นไทย เนื้อเรื่องไม่เป็นไทย ซึ่งตอบยากว่าอะไรเล่าที่เป็นไทย อยากให้สังเกตการ์ตูนญี่ปุ่นกันให้ดีๆ จะพบว่า มังงะมิได้เป็นมังงะเพียงเพราะลายเส้น ยังมีอีกหลายเรื่องที่ทำให้มังงะเป็นมังงะเสมอ หนึ่งในหลายเรื่องนั้นคือคนเขียนมังงะเป็นคนญี่ปุ่น เขาจะเขียนด้วยลายเส้นอะไร เนื้อเรื่องอะไร ก็ดูเป็นมังงะทุกทีไป องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในมังงะคือชินโต ลองหาดีวีดี Spirited Away มาดู เราจะพบชินโต แล้วหา Princess Mononoke มาดู เราก็จะพบชินโต ลองอ่าน รันมา 1/2 เราก็จะพบชินโตอยู่ดี นั่นคือวิถีชีวิตของญี่ปุ่นของนักเขียนญี่ปุ่นที่ปรากฏในผลงานของญี่ปุ่น ลองหา Mangaverse มาอ่าน เป็นผลงานของนักเขียนมาร์เวลคอมิกส์ ซึ่งเขียนเรื่องซูเปอร์ฮีโร่ของมาร์เวลด้วยลายเส้นแบบญี่ปุ่น อ่านแล้วเราจะไม่รู้สึกละเลยว่าเป็นมังงะ เพราะที่หายไปคือชินโต อันเป็นรากฐานของญี่ปุ่น

สำหรับการ์ตูนไทยก็เช่นกันครับ นักเขียนจะเขียนด้วยลายเส้นญี่ปุ่นหรือไม่ญี่ปุ่นไม่ใช่เรื่องใหญ่ แล้วก็มิใช่ว่าจะไม่เป็นไทย ความเป็นไทยนั้นจะปรากฏในผลงานเสมอถ้าคนเขียนเป็นคนไทย แต่ความเป็นไทยนั้นคืออะไรยังต้องหาคำตอบกันอยู่ เพราะในปัจจุบันผลงานการ์ตูนไทยมิให้ศึกษาไม่มาก โดยสรุปคือ ผมไม่อยากจะให้นักเขียนไทยเกร็งเรื่องลายเส้นว่าจะไปเหมือนใคร เหมือนๆ เข้าไปเถอะครับ แต่ต้องพัฒนาเรื่องมุกกลิ้งและวิธีเล่าเรื่องให้มาก ที่เหมือนใครหรือเลียนแบบใครในตอนแรกจะหาทางออกได้เองในที่สุด ลายเส้นของนักเขียนก็เหมือนลายมือของคน เวลาเปลี่ยนลายเส้นก็เปลี่ยน เหมือนเวลาเปลี่ยนลายมือก็เปลี่ยน แต่ฝีมือการเล่าเรื่องจะจัดจ้านมากขึ้นทุกที

ถึงทุกวันนี้ ความฝันของคุณเกี่ยวกับการ์ตูนคืออะไร

ผมอยากให้นิตยสารทุกเล่มมีคอลัมน์วิจารณ์หรือแนะนำการ์ตูนครับ การ์ตูนก็เหมือนหนังหรือดนตรี ควรมีสื่อคอยเฝ้าเอาไว้ มีพิษก็เตือนประชาชน แค่นี้ก็นะ อย่าตัดตอน ให้ประชาชนตัดสินใจ อยากให้สังคมเห็นคุณค่าและความหมายของการ์ตูนมากกว่าที่เป็นอยู่ การ์ตูนหลายๆ มีอยู่จริงๆ แต่การ์ตูนที่ไม่ได้ดูไม่ได้อ่านถือว่าเสียของก็เยอะนะครับ ผมอยากประหยัดเวลาตัวเองให้มีใครมาแนะนำเหมือนกันว่าควรอ่านควรดูเรื่องไหน

ถ้าโลกนี้ไม่มีการ์ตูน คุณจินตนาการได้ไหมว่ามันจะเป็นอย่างไร

ขีดเส้นลงบนกระดาษก็เป็นการ์ตูนแล้วละ ขีดกลางหน้ากระดาษกับขีดขีดขอบกระดาษก็ให้ความหมายต่างกันแล้ว ขีดบนหรือขีดล่างก็ต่างกันอีก ไม่เข้าใจใช่ไหม ขีดเส้นเดียวผมอาจ

จะเวอร์ไป ลองไปวาดตัวการ์ตูนสักตัวที่กลางหน้ากระดาษ เทียบกับวาดที่ขอบบนของกระดาษดูเถอะครับ แล้วจะเห็นความหมายของการ์ตูน โลกนี้มีการ์ตูนแน่นอนครับ

ถึงยุคนี้แล้ว คุณมองว่าอารมณ์ร่วมของการ์ตูนทุกชาติทุกภาษาคืออะไร

อารมณ์ร่วมและภาษาสากลของการ์ตูนในตอนนี้คงเป็นเรื่องมุกตลกครับ การ์ตูนไทยแต่ก่อนบรรยายยืดยาว การ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่แต่ก่อนก็บรรยายยืดยาว แต่การ์ตูนสมัยนี้ไม่สนใจที่จะบรรยายหรือใช้บัลลูนคำพูดที่ยืดยาวอีกแล้ว แต่ใช้ลายเส้น สีหน้า ท่าทางมุกตลก การตัดต่อเป็นเครื่องมือโน้มน้าวอารมณ์คนอ่านให้พุ่งถึงขีดสุดได้ อ่านแล้ววางไม่ลงกันจริงๆ

ถ้าต้องไปรับ คุณจะพาฮีโร่ในการ์ตูนเรื่องไหนไปด้วย
ขอโทษนะ ผมไม่รับครับ